

سازمان بنادر و دریانوردی

دستور العمل مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

در سازمان بنادر و دریانوردی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۳	اهداف محوری
۴	اهداف عمومی
۴	محدوده اجرا
۴	مسئولیت ها
۵	تعاریف
۶	اصول و ساختار
۱۵	اسناد بالادستی و مرتبط
۱۶	بازنگری
۱۷	پیوست

دستور العمل مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان بنادر و دریانوردی

مقدمه

تأثیرات خاص بحران‌های طبیعی و غیر طبیعی بر سازمان بنادر و دریانوردی به لحاظ آسیب پذیری زیرساخت‌ها در مراحل مختلف طراحی، پیاده‌سازی و بهره‌برداری و اجرای مأموریت‌های محوله در چاقوب سیاست‌های کلان مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE از یک سو و نیاز اساسی به تمرکز در مدیریت عالی به منظور سیاست‌گذاری، راهبری، برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی با استفاده بهینه از کلیه ظرفیت‌های موجود بنادر از سوی دیگر؛ ضرورت تدوین این دستورالعمل را در راستای استمرار مأموریت سازمان و فعالیت در شرایط اضطرار بیش از پیش آشکار می‌نماید.

با توجه به خط مشی کلی کشور در ارتباط با موضوع مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در جهت حفظ و پایدارسازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌های کشور و استمرار خدمات ضروری، قوانین و مصوبات که توسط مراجع رسمی کشور ابلاغ گردیده است. تأثیرات خاص تهدیدات خارجی و بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی بر صنعت و اقتصاد کشتیرانی بازرگانی (به لحاظ آسیب‌پذیری زیرساخت‌ها در مراحل طراحی، اجرا، پیاده‌سازی و بهره‌برداری) سازمان بنادر و دریانوردی را نیازمند متمرکز ساختن سیاست‌گذاری، راهبردها، برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی در جهت هم‌افزایی سیاست‌های جامع پیشگیری، کاهش اثرات و پیامدهای نامطلوب، استمرار فعالیت‌ها و خدمات و تهیه الگویی کارآمد برای پشتیبانی و خط راهنمایی جهت کاهش خطرات و ریسک‌ها می‌نماید.

شرایط خاص که می‌توانند خاستگاهی برای رخداد حادثه باشند، نیازمند به طراحی یک برنامه واحد و متمرکز به منظور رعایت الزامات HSE و پدافند غیرعامل و همچنین مدیریت بحران ناشی از عوامل طبیعی و انسان‌ساخت می‌باشد. جاری‌سازی سه مقوله مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE، امری ضروری برای سازمان بنادر و دریانوردی است تا در پرتو آن بنادر را برای پیش‌بینی شرایط، آمادگی حرفه‌ای و عالمانه، برای مقابله با بحران و مدیریت آن، پدافند غیرعامل و HSE آماده نماید. در این میان بهره‌گرفتن از یک نگرش جامع و نظام‌مند که در قالب یک دستورالعمل (و یا آیین‌نامه) صورت می‌گیرد، از اهمیت بسیاری برخوردار است. چه آن‌که، سیستم مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE با رویکرد نظام‌مند به این مقوله تلاش می‌نماید تا با تدوین سیاست‌ها و راهبردهای مشخص، در تحقق اهداف سازمان بنادر و دریانوردی گام بردارد.

۱- هدف محوری

هدف محوری از تدوین این دستورالعمل، ارائه راهکارهای اجرایی برای واکنش به شرایط بحرانی در حوزه‌های مرتبط با سازمان بنادر و دریانوردی است. سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیت امور دریایی، بندری بازرگانی کشور و شرکت‌های فعال در حوزه دریایی-بندری، در راستای دستیابی به هدف فوق همچنین اجرای مصوبه شماره ۱۸۳۷ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۳ هیئت عامل دال بر «طرح تشکیل ستاد مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE»، این دستورالعمل تبیین می‌شود. اجزای این هدف شامل موارد زیر می‌باشد:

۱-۱- حفظ وحدت رویه و کنترل متمرکز در سطوح راهبردی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE.

۱-۲- انسجام‌بخشی به تعاملات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی در زمینه مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE.

۱-۳- همسان سازی روند اجرای طرح های ذیربط در سازمان بنادر و دریانوردی و شرکت های فعال در حوزه دریایی و بندری، صنعت و تجارت دریایی.

۱-۴- اعمال مدیریت واحد و متمرکز بر سه مقوله مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE ضمن رعایت استقلال رویکردها نسبت به هر یک از آنها.

۱-۵- حفاظا گذاری در مقابل ریسک های شناسایی شده.

۲- اهداف عمومی

۱-۲- برنامه ریزی و نظارت بر اجرای طرح های ایمن سازی در تأسیسات حیاتی، حساس و مهم سازمان بنادر و دریانوردی.

۲-۲- کسب آمادگی های لازم در ابعاد سازماندهی و تأمین و تجهیز منابع.

۲-۳- ایجاد هماهنگی در برنامه ریزی و نظارت بر اجرای برنامه های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE.

۲-۴- افزایش آستانه مقاومت و ظرفیت پایداری، استمرار ارائه خدمات و کاهش زمان بازگشت در شرایط اضطرار.

۲-۵- مدیریت ریسک و مدیریت جامع بحران.

۲-۶- اتخاذ تصمیم های لازم در جهت استقرار نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در چارچوب سیاست های ابلاغی و اسناد فرادستی.

۲-۷- تصویب برنامه های سالانه مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE و ارائه برنامه تلفیقی با توجه به سطح اهمیت مراکز اولویت بر اساس سطح خطر و چرخه مدیریت بحران.

۲-۸- نظارت کلان بر برنامه های اجرایی و عملکرد کمیته های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE شرکت های زیرمجموعه.

۲-۹- تصویب و ابلاغ دستورالعمل های اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در جهت کاهش خطرپذیری و افزایش ضریب اطمینان تأسیسات و تجهیزات مرتبط در حوزه های دریایی و بندری.

۲-۱۰- همکاری در تأمین منابع و لجستیک برای بحران های ملی (سطح ۱) بنا بر درخواست سازمان های بالادستی و سازمان های همکاری.

۱۱-۲- فرماندهی عملیات و راهبری در بحران های منطقه ای (سطح ۲).

۱۲-۲- نظارت، ایجاد هماهنگی و عندالزوم راهبری در بحران های محلی (سطح ۳).

۳- محدوده اجرا

محدوده اجرای این دستورالعمل عبارتند از:

۱-۳- حوزه ستادی سازمان بنادر و دریانوردی.

۲-۳- ادارت کل بنادر و دریانوردی استان ها (منطقه ای) و ادارات کل بندر و دریانوردی.

۴- مسئولیت ها

۱-۴- مسئولیت اجرا در حوزه ستادی سازمان بنادر و دریانوردی بر عهده مدیر کل دفتر مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE می باشد.

۲-۴- مسئولیت اجرا در ادارت کل بنادر و دریانوردی استان ها بر عهده مدیر کل بندر می باشد.

۵- تعاریف

۱-۵- بحران: بحران رویدادی است که به طور طبیعی یا به وسیله بشر به طور ناگهانی یا به صورت فزاینده به وجود آید و سختی و مشقتی را به جامعه انسانی تحمیل کند که برای برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، اساسی و فوق العاده باشد. بحران در سه سطح (۱) ملی، (۲) منطقه‌ای و (۳) محلی قابل بررسی است.

۱-۱-۵- بحران ملی (سطح ۱)
عبارت از هرگونه رویداد غیرمنتظره‌ای که ابعاد آن به حدی است که برای مقابله با آن نیاز به بکارگیری، هماهنگی و همکاری کلیه امکانات نهادهای مسئول و سایر نهادها به صورت ملی باشد.

۲-۱-۵- بحران منطقه‌ای (سطح ۲)
عبارت از هرگونه رویداد غیرمنتظره‌ای که ابعاد آن به حدی است که برای مقابله با آن نیاز به بکارگیری، هماهنگی و همکاری کلیه امکانات نهادهای مسئول و سایر نهادها به صورت منطقه‌ای باشد.

۳-۱-۵- بحران محلی (سطح ۳)
عبارت از هرگونه رویداد غیرمنتظره‌ای که ابعاد آن به حدی است که برای مقابله با آن نیاز به بکارگیری، هماهنگی و همکاری کلیه امکانات نهادهای مسئول و سایر نهادها به صورت محلی باشد.

۲-۵- مدیریت بحران
مدیریت بحران دربرگیرنده یک سلسله عملیات و اقدامات پیوسته و پویا است که به‌طور کلی شامل برنامه‌ریزی، سازماندهی، تشکیلات، رهبری و کنترل جهت کاهش پتانسیل خطر، ارائه کمک فوری و درخور به هنگام ضرورت و دستیابی سریع و عملی به جبران وضع موجود و بازگشت به وضعیت اولیه، می‌باشد.

۳-۵- پدافند غیرعامل
پدافند غیرعامل به کلیه فعالیت‌ها و اقداماتی اطلاق می‌شود که بدون استفاده از ابزار و امکانات نظامی و تسلیحات جنگی بتوان از وارد شدن خسارات و صدمات به مردم، تجهیزات و امکانات موجود در یک منطقه جلوگیری و یا شدت آنها را به حداقل رساند.

۴-۵- HSE (Health Safety Environment)
بخش کلیدی تعهدات هر سازمان نسبت به توسعه پایدار است که علاوه بر جنبه اخلاقی و تلاش در ایجاد آینده‌ای پایدار، دلایل قوی اقتصادی دیگری را نیز به همراه دارد.

۴-۱-۴-۵- ایمنی: سطحی تضمینی که سازمان بنادر و دریانوردی به موجب رسالت و وظایف سازمانی در حفاظت از جان اشخاص، کالاها، تاسیسات، تجهیزات، شناورها و غیره آن موظف به تامین آن است.

۴-۲-۴-۵- محیط زیست: محیط زیست به همه محیط‌هایی که در آنها زندگی جریان دارد گفته می‌شود. مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که با هم در کنش اند محیط زیست را تشکیل می‌دهند و بر رشد و نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند.

۴-۳-۴-۵- بهداشت: عبارت است از علم و هنر پیشگیری از بیماری‌ها، طولانی کردن عمر، بالابردن سطح سلامت و توانایی افراد و جامعه است.

۵-۵- روش اجرایی دستورالعمل مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE
سندی است که بر اساس مستندات قانونی، اهداف و برنامه‌ها تهیه و به چگونگی و تفکیک انجام وظایف مرتبط با مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE می‌پردازد. این سند در پیوست این دستورالعمل به تصویب هیات عامل سازمان بنادر و دریانوردی می‌رسد.

۶-۵- اعتبارات

شامل کلیه اعتبارات جاری، عمرانی و تملک دارائی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی، داخلی و سایر منابع می‌باشد که به مدیریت بحران هایی مانند آلودگی‌های دریایی، آتش‌سوزی، غرق‌شدن کشتی، سونامی و ...، پدافند غیرعامل و HSE اختصاص می‌یابد.

۷-۵- سازمان بنادر و دریانوردی

که از این به بعد سازمان خوانده می‌شود، به معنی مرجع مجاز حوزه ستادی سازمان بنادر و دریانوردی و بنادر تابعه است که عملیات بندری و دریایی آن ممکن است اثراتی بر ایمنی و بروز بحران بر تاسیسات بندری و دریایی، کارکنان، مشتریان داشته باشد.

۸-۵- شرکت‌های ذی‌صلاح

شرکت‌های مشاور و پیمانکاری هستند که از لحاظ فنی برای فعالیت در حوزه‌های دریایی، بندری و عمرانی مورد تأیید کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر و ستاد قرار گرفته‌اند.

۹-۵- کمیته تخصصی

به عنوان یکی از کمیته‌های تخصصی ستاد، که مرجع رسمی برنامه ریزی و ساماندهی فعالیت‌های مرتبط مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در حوزه دریایی و بندری می‌باشد که از این پس کمیته نامیده می‌شود.

۶- اصول و ساختار مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان

۶-۱- ارکان نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

ارکان نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE عبارتند از:

- ۱) ستاد مرکزی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان.
 - ۲) دبیرخانه ستاد مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان.
 - ۳) کارگروه‌های تخصصی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان.
- ۶-۲- ساختار ارتباطی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در ستاد مرکزی و بنادر نمودار (۱) ساختار ارتباطی ستاد مرکزی و ستاد اجرایی بنادر را نشان می‌دهد.

تبصره ۲: در صورت ضرورت متناسب با موضوع دستور کار جلسات و بنا به پیشنهاد اعضاء و موافقت رئیس ستاد از سایر سازمان‌ها و افراد حقیقی و حقوقی دعوت به عمل خواهد آمد.
تبصره ۳: جلسات عادی به صورت ماهانه براساس برنامه از پیش تنظیم شده و ارسال دعوتنامه؛ تشکیل و رسمیت یافته و مصوبات جلسه پس از ابلاغ توسط دبیر ستاد لازم‌الاجرا خواهد بود

۶-۳-۱- ترکیب اعضای ستاد مرکزی

احکام اعضای ستاد مرکزی توسط مدیر عامل سازمان (رئیس ستاد) صادر می شود. جدول (۱) ترکیب اعضای ستاد مرکزی را نشان می دهد.

جدول (۱): ترکیب اعضای ستاد مرکزی

ردیف	عنوان	مسئولیت
۱	مدیر عامل	رئیس ستاد
۲	مدیر کل دفتر مدیریت بحران، پدافند غیرعامل	دبیر ستاد و سخنگو
۳	معاون امور دریایی	عضو ستاد
۴	معاون امور بندری و اقتصادی	عضو ستاد
۵	معاون مهندسی و توسعه امور زیربنایی	عضو ستاد
۶	معاون برنامه ریزی و توسعه منابع	عضو ستاد
۷	رئیس صندوق بازنشستگی کارکنان	عضو مدعو
۸	مدیر کل دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)	عضو مدعو
۹	مدیر کل حوزه مدیرعامل	عضو مدعو
۱۰	مدیر کل حراست	عضو مدعو
۱۱	فرمانده یگان حفاظت	عضو مدعو
۱۲	مدیر کل روابط عمومی	عضو مدعو
۱۳	مدیران کل بنادر و دریانوردی استان ها (به انتخاب دبیر)	عضو مدعو

۶-۳-۲- وظایف ستاد مرکزی

الف) برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی
اتخاذ تصمیم‌های لازم در جهت استقرار نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در ستاد سازمان و بنادر تابعه
برنامه‌ریزی برای اجرای نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE (مرحله پیش‌گیری و آمادگی)
تدوین شرایط و ویژگی‌ها برای برنامه‌ریزی اقتصادی و تصمیم‌سازی برای سازماندهی گروه‌های عملیاتی در شرایط خاص
تهیه طرح جامع خطرپذیری بخش حمل و نقل دریایی با هماهنگی سایر دستگاه‌های اجرایی و واحدهای استانی، منطقه‌ای و ملی

ب) نظارت، ارزیابی و سازماندهی

۱- نظارت بر عملکرد کارگروه‌های تخصصی

- ۲- نظارت عالی و کلان بر برنامه‌های اجرایی و عملکرد کمیته‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE، بنادر
- ۳- سازماندهی (در مرحله مقابله) با هدف استفاده از منابع موجود در زمینه بحران، حوادث و انجام فرایند تصمیم‌سازی و پشتیبانی در وضعیت اضطراری
- ۴- تهیه، تدوین و ساماندهی نظام‌های جامع مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE، در حمل و نقل دریایی
- ۵- سازماندهی و ایجاد هماهنگی برای انجام فعالیت‌های مرتبط با مراحل چهارگانه مدیریت بحران (پیش‌گیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی)
- ۶- مدیریت برنامه، رصد و ارزیابی نوع و میزان خطر (از طریق کارگروه‌های تخصصی و کمیته‌های مدیریت، پدافند غیرعامل و HSE)
- ۷- تدوین راه کارهای بازگشت به شرایط معمول (مرحله بازسازی)
- ۸- شناسایی و تعریف فرایندهای حاکمیتی سازمان در ارتباط با اجرای نظام، مدیریت بحران، ایمنی و محیط زیست
- ۹- تعیین موازین و روش‌های اطمینان از موثر بودن اجرا و کنترل فرایندها
- ۱۰- نظارت بر پیش، اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل فرایندها و بهبود مستمر آن‌ها.

ج) تعیین چارچوب‌های اصلی اجرایی و استقرار نظام جامع مدیریت اطلاعات

- ۱- استقرار و به روزرسانی نظام جامع مدیریت اطلاعات از طریق ایجاد سامانه اطلاعات بلایا و سوانح و ایجاد بانک داده‌ها و اطلاعات و اشتراک دانش.
- ۲- تعیین چارچوب‌های اصلی اجرایی مربوط به مراحل مختلف مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE، در زیر بخش دریایی و برنامه‌ریزی جهت ایجاد و امکان استفاده از کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز اعم از دولتی، غیردولتی و نیروهای مسلح در طول زمان عملیات آمادگی و مقابله با حادثه و ارایه آن جهت تصویب به کارگروه تخصصی حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان استان‌های ساحلی با مسئولیت اداره کل راه و شهرسازی استان.
- ۳- فرماندهی عملیات و راهبری، بحران‌های ملی (سطح یک) و منطقه‌ای (سطح ۲).
- ۴- تدوین، تغییر و اصلاح شرح وظایف کمیته‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل، HSE و کارگروه‌های تخصصی با هدف توسعه منابع و روزآمدی.
- ۵- حصول اطمینان از اثربخش بودن فعالیت‌های نظارتی بر برنامه مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در بنادر، اجرای الزامات ملی و سازمانی، الزامات حقوقی و مدیریت منابع.

د) بررسی و تصویب (اهداف، وظایف، گزارش و پیشنهادها)

- ۱- بررسی و پیشنهاد برنامه سالانه و طرح‌های مطالعاتی و اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE، در زیربخش حمل و نقل دریایی در مراحل پیش‌بینی، پیش‌گیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی.
- ۲- تصویب دستورالعمل‌های اجرایی کمیته‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر
- ۳- تصویب استانداردها، سطح‌بندی خطرات و ضوابط مدیریتی و فنی در بنادر، مشتمل بر سیستم‌ها، فرایندها، تاسیسات موجود و طرح‌های توسعه.

- ۴- تایید و تصویب تصمیم‌های کار گروه‌های تخصصی، پدافند غیرعامل و HSE.
- ۵- بررسی و تایید سیاست‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی.
- ۶- تصویب برنامه‌های مانور کمیته‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE ستاد، بنادر و شرکت‌های ذی صلاح و زیرمجموعه.
- ۷- بررسی و تصویب نیازهای اعتباری کمیته‌ها و کارگروه‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE ستاد و بنادر.

ه) داده‌پردازی، اطلاعات، مدیریت دانش و طرح و توسعه

- ۱- جمع‌آوری و جمع‌بندی اطلاعات مربوط به خسارات وارده در زیربخش حمل و نقل دریایی در اثر وقوع حوادث طبیعی و انسان‌ساز و اعلام آن به اداره کل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت راه و شهرسازی، جهت انعکاس و پیگیری تامین اعتبارات مورد نیاز توسط مراجع مربوط.

و) اتخاذ راه‌کارهای اجرایی در استراتژی مدیریت ستاد مرکزی

- ۱- اختصاص بودجه مناسب و کافی برای اجرای برنامه‌های کاهش خطر، افزایش آمادگی تامین تجهیزات، تقویت زیرساخت‌ها و بناها در بندر.
- ۲- تصویب برنامه‌های مرتبط با حوزه‌های محیط زیست دریایی و برنامه‌های تطابق با تغییرات اقلیمی، سونامی، طوفان‌های دریایی و تخلیه‌ها (زباله کشتی‌ها، آب توازن و ...).
- ۳- تشویق سرمایه‌گذاری بخش‌های خصوصی برای عملیات امداد و نجات و برنامه‌های کاهش خطر، نوسازی، بازسازی و مقاوم‌سازی.
- ۴- تصویب برنامه‌های آموزشی برای تمامی لایه‌ها و سطوح کنشگر در بندر و فعالیت‌های دریایی.

۶-۴- دبیرخانه ستاد مرکزی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان

به منظور ایجاد هماهنگی، پشتیبانی و پیگیری فعالیت‌ها، عملیات اجرایی و مصوبات؛ دبیرخانه ستاد مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE که از این پس دبیرخانه ستاد نامیده می‌شود با دبیری مدیرکل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل و HSE در محل حوزه ستادی سازمان تشکیل می‌گردد.

۶-۴-۱- وظایف دبیرخانه ستاد مرکزی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

۱- دعوت اعضای ستاد به جلسه، تهیه دستور جلسه، انضمام اسناد، مدارک، صورتجلسات و پیگیری و ابلاغ اجرای مصوبات.

تبصره ۱: به منظور تسریع در انجام امور، صورتجلسات و ضمایم مربوطه باید حداکثر یک هفته پس از برگزاری جلسات برای اعضای ستاد ارسال گردد.

تبصره ۲: کلیه مکاتبات اداری و پشتیبانی ستاد از طریق دبیرخانه و با امضای دبیر انجام می‌گیرد مگر در مواردی که ضرورت تأیید و امضای آن با رئیس ستاد باشد.

۲- هماهنگی برای فراهم کردن مکان برگزاری مناسب جلسات و تنظیم برنامه زمان‌بندی آن.

۳- پیگیری ابلاغ استانداردها و ضوابط مدیریتی و فنی در بنادر و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای آن‌ها در شرکت‌های زیرمجموعه، ذی صلاح و سایر فعالان دریایی و بندری.

۴- پیگیری و نظارت بر حسن اجرای آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور، مصوبات کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور، شورای عالی و شورای هماهنگی سازمان مدیریت بحران کشور و مصوبات ذی ربط شورای امنیت ملی، سازمان بازرسی کل کشور و سایر ارگان های مرتبط در شرکت های زیرمجموعه و ذی صلاح.

۵- جمع بندی و تدوین گزارش های دوره ای عملکرد، نحوه تخصیص بودجه و وضعیت طرح های مطالعاتی و اجرایی بنادر؛ جهت ارائه به ستاد.

۶- بررسی و تأیید اولویت بندی طرح ها و اعتبار مورد نیاز پروژه های پیشنهادی ارائه شده توسط کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

۷- بررسی تأیید هزینه کرد اعتبارات اختصاص یافته به مباحث مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در بنادر.

۸- انجام امور دبیرخانه ای و تشکیل کارگروه های تخصصی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE به منظور بررسی مراکز طبقه بندی شده (حساس، حیاتی و مهم) بنادر جهت نیازسنجی، برنامه ریزی، سیاست گذاری، تدوین آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی.

۹- انجام کلیه هماهنگی ها و تعاملات برون سازمانی در امور مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE با ارگان های بالادستی و سازمان های همکار.

تبصره ۱: به منظور ممانعت از بروز مشکلات ناشی از عدم هماهنگی و لزوم حفظ وحدت رویه، کلیه بنادر جهت انجام کلیه تعاملات ذی ربط و امور برون سازمانی، موظف به هماهنگی و اخذ مجوزهای لازم از ستاد مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE می باشند.

۱۰- پیگیری تصویب برنامه های سالانه و تأیید کلیه موافقتنامه های مرتبط با مباحث مدیریت بحران (شامل زلزله، طوفان، سیل، مقاوم سازی و ...)، پدافند غیرعامل و HSE.

تبصره ۱: به منظور تهیه برنامه های سالانه و تنظیم موافقتنامه ها، بنادر ملزم به طرح و تصویب موارد مورد نیاز در کمیته های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE خود بوده تا پس از بررسی و موافقت کارگروه تخصصی ذی ربط، به دبیرخانه ستاد ارائه گردد.

۵-۶- کارگروه های تخصصی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان

به منظور بررسی مراکز طبقه بندی (حساس، حیاتی و مهم) شده سازمان، نیازسنجی، تدوین برنامه ها و دستورالعمل های اجرایی؛ کارگروه های تخصصی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در امور بنادر، که از این پس کارگروه های تخصصی نامیده می شوند؛ به ریاست دبیر ستاد در محل ستاد سازمان تشکیل می گردد.

۱- اعضای کارگروه های تخصصی با پیشنهاد دبیر ستاد و با حکم رئیس ستاد منصوب می گردند.

۲- اعضای کارگروه های تخصصی حسب ضرورت می توانند از مدیران، کارشناسان حقیقی و حقوقی متخصص سایر دستگاه های اجرایی منصوب گردند.

۵-۶-۱- وظایف کارگروه های تخصصی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

۱- بررسی طرح های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر در قالب برنامه های پنج ساله و بودجه سالانه جهت ارائه به دبیرخانه ستاد.

- ۲- بررسی مطالعات طرح‌های ملی و منطقه‌ای مدیریت بحران، طرح‌های پدافند غیرعامل محیط‌های دارای سطح‌بندی مدیریت و HSE و ارائه تأییدیه به دبیرخانه ستاد.
- ۳- بررسی پیوست بسته‌های پدافند غیرعامل مطالعات طرح‌هایی که منجر به تشکیل مراکز حیاتی، حساس یا مهم می‌گردند و ارائه تأییدیه به دبیرخانه ستاد.
- ۴- بررسی و ارائه گزارش‌های توجیهی و اعلام نیازهای انجام مانورها، برگزاری سمینارها، همایش‌های تخصصی، کارگاه‌های آموزشی و سایر موارد مشابه به دبیرخانه ستاد.
- ۵- نیازسنجی و تهیه پیش‌نویس دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها جهت ارجاع به دبیرخانه ستاد.
- ۶- تدوین و بازنگری رویه‌ها و ضوابط مدیریتی و فنی بنادر در فرایندها، تأسیسات موجود و طرح‌های توسعه.
- ۷- پیشنهاد پژوهش‌های مورد نیاز در راستای دستیابی به راهکارهای جدید کم هزینه، مؤثر و عملیاتی به دبیرخانه ستاد.

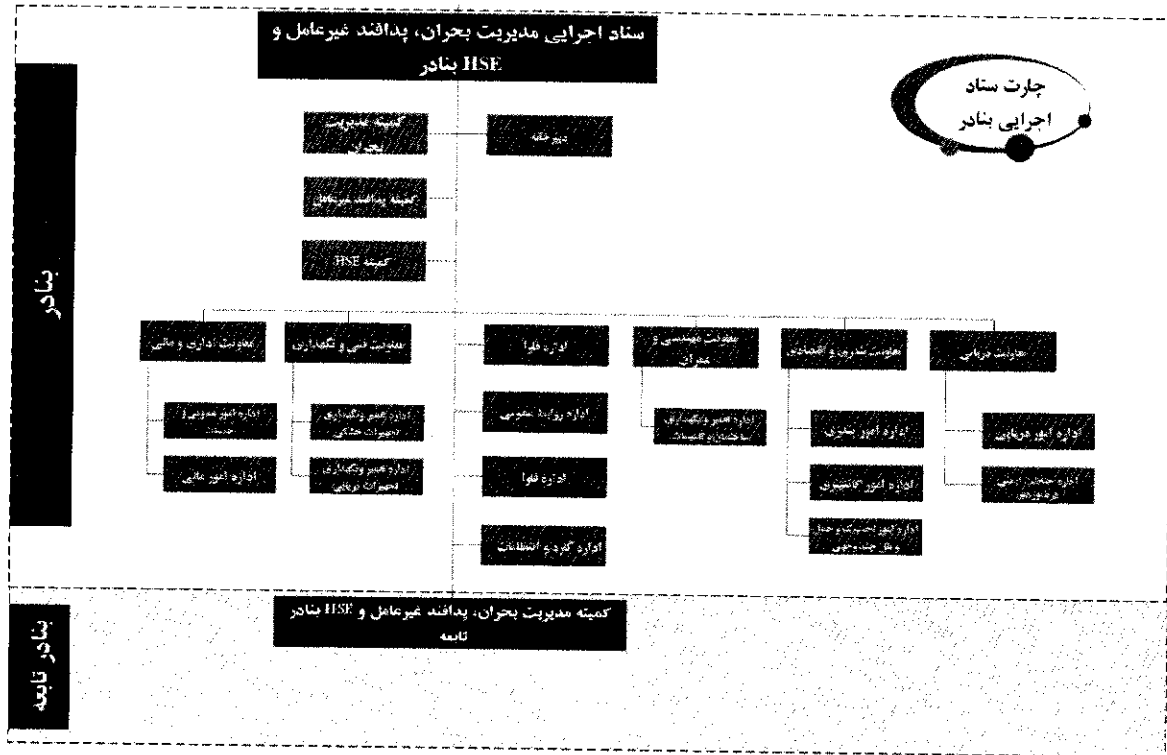
۶-۶- کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر
به‌منظور نهادینه‌سازی، اجرای اصول و ضوابط مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در بنادر، افزایش بازدارندگی، تداوم ارائه خدمات در شرایط اضطراری، کاهش آسیب‌پذیری و ارتقاء پایداری در کلیه تأسیسات و فرآیندهای مرتبط با وظایف بنادر؛ کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE که از این پس کمیته نامیده می‌شود در بنادر ایجاد می‌گردد.

۶-۱-۱- نظام مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در بنادر
ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در بنادر عبارتند از:

- ۱- کمیته مدیریت بحران
- ۲- کمیته پدافند غیرعامل
- ۳- کمیته HSE
- ۴- دبیرخانه مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر.

۶-۶-۲- ساختار ارتباطی ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر
نمودار (۲) ساختار ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر را نشان می‌دهد.

نمودار (۲): ساختار ستاد اجرایی بنادر

۶-۶-۲- ترکیب اعضای ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر
جدول (۲) ترکیب اعضای ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر را نشان می دهد.

جدول (۲): ترکیب اعضای ستاد اجرایی بنادر

ردیف	عنوان	مسئولیت
۱	مدیر کل	رئیس کمیته
۲	معاون بندری و اقتصادی/دریایی و بندری	دبیر کمیته و سخنگو
۳	مدیر کل مدیریت بحران، پدافند غیرعامل سازمان	عضو کمیته
۴	معاون دریایی	عضو کمیته
۵	معاون مهندسی و عمران	عضو کمیته
۶	معاون اداری و مالی	عضو کمیته
۷	معاون فنی و نگهداری	عضو کمیته
۸	رئیس اداره حراست	عضو مدعو
۹	رئیس اداره فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)	عضو مدعو
۱۰	رئیس اداره روابط عمومی	عضو مدعو
۱۱	فرمانده یگان حفاظت بندر	عضو مدعو
۱۲	مدیر بنادر تابعه	عضو مدعو

۶-۶-۳- وظایف ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر

- ۱- نیازسنجی، بررسی اولیه طرح‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بندر
 - ۲- نظارت بر اجرای سیاست‌ها و خط مشی‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE ارائه شده توسط ستاد.
 - ۳- نظارت بر اجرای برنامه‌ها، سطح بندی خطرات و استانداردها.
 - ۴- نظارت بر اجرای دستورالعمل‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بندر.
 - ۵- فرماندهی عملیات و راهبری در بحران‌های پیش آمده در بندر و ارائه گزارش عملکرد به دبیرخانه ستاد.
 - ۶- شناسایی تأسیسات و فرایندهای حیاتی، حساس، مهم و آسیب پذیر و انعکاس به دبیرخانه ستاد.
 - ۷- تهیه شرح وظایف کلیه واحدها، مدیران و کارکنان برای مواجهه در شرایط بحران.
 - ۸- نیازسنجی و برآورد اعتبار مورد نیاز طرح‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE و اعلام نیاز به دبیرخانه ستاد.
- تبصره ۱: جلسات عادی به صورت ماهانه، بر اساس برنامه از پیش تنظیم شده و ارسال دعوتنامه؛ تشکیل و یک نسخه از صورتجلسه آن جهت دبیرخانه ستاد ارسال می‌گردد.
- تبصره ۲: تصمیمات اخذ شده توسط کمیته پس از طرح و تصویب در ستاد و ابلاغ توسط دبیرخانه ستاد لازم‌الاجرا می‌باشد.

۶-۷- دبیرخانه ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر

- بهمانطور ایجاد هماهنگی، پشتیبانی و پیگیری فعالیت‌ها، عملیات اجرایی و مصوبات و پاسخگویی بالادستی؛ دبیرخانه کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE با دبیری معاون دریایی و بندری که از این پس دبیرخانه بنادر نامیده می‌شود تشکیل می‌گردد.
- تبصره ۱: بهم منظور ایجاد ساختار یکپارچه و هماهنگ در بخش مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE و نیز رعایت اصول امنیتی، اعضای کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر با حکم مدیر کل بندر؛ پس از طی مراحل قانونی و در چارچوب ضوابط ابلاغی ستاد مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE سازمان، منصوب می‌گردند.

۶-۷-۱- وظایف دبیرخانه مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر

- ۱- دعوت اعضای کمیته به جلسه، تهیه دستور جلسه، انضمام اسناد، مدارک، صورتجلسات و پیگیری حسن اجرای مصوبات ستاد.
- تبصره ۱: بهم منظور تسریع در انجام امور صورتجلسات و ضمایم مربوطه باید حداکثر یک هفته پس از برگزاری جلسات برای اعضای کمیته و اطلاع دبیرخانه ستاد ارسال گردد.
- تبصره ۲: کلیه مکاتبات اداری و پشتیبانی کمیته از طریق دبیرخانه و با امضای دبیر انجام می‌گیرد مگر در مواردی که ضرورت تأیید و امضای آن با رئیس کمیته باشد.
- ۲- هماهنگی برای فراهم کردن مکان برگزاری مناسب جلسات و تنظیم برنامه زمان بندی آن.
- ۳- ارائه گزارش‌های دوره‌ای عملکرد، نحوه تخصیص بودجه و وضعیت طرح‌های مطالعاتی و اجرایی به دبیرخانه ستاد.
- ۴- ارائه گزارش‌های لحظه‌ای بحران‌ها و حوادث بندر به دبیرخانه ستاد.
- ۵- تهیه و تدوین استانداردها و ضوابط مدیریتی و فنی در سیستم‌ها، فرایندها، تأسیسات موجود و طرح‌های توسعه و پیشنهاد به ستاد و پیگیری تصویب آن.
- ۶- پیگیری و درخواست تأیید برنامه‌ها و هزینه کرد اعتبارات مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE از دبیرخانه ستاد.
- ۷- بررسی مطالعات پدافند غیرعامل طرح‌های دارای سطح بندی و ارائه به دبیرخانه ستاد جهت تصویب.

- ۸- پیشنهاد اولویت و اعتبار مورد نیاز طرح‌ها و پروژه‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE به دبیرخانه ستاد جهت تصویب.
- ۹- ارائه گزارش‌های توجیهی و اعلام نیاز انجام مانورها، برگزاری سمینارها، همایش‌های تخصصی، کارگاه‌های آموزشی و سایر موارد مشابه در کلیه سطوح جهت اخذ تأیید به دبیرخانه ستاد.
- ۱۰- اجرای آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور، مصوبات کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور، شورای عالی و شورای هماهنگی سازمان مدیریت بحران کشور، شورای امنیت ملی، سازمان بازرسی کل کشور و برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت مصوب که صرفاً توسط دبیرخانه ستاد منعکس می‌گردد.
- ۱۱- اعمال استانداردها و ضوابط مدیریتی و فنی در سیستم‌ها، فرایندها، تأسیسات موجود و طرح‌های توسعه ابلاغی توسط دبیرخانه ستاد.
- ۱۲- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین جهت مقابله با تهدیدات جدید (نرم‌افزاری، الکترونیکی و ...).
- ۱۳- نظارت بر اجرای شرح وظایف کلیه واحدها، آموزش مدیران و کارکنان برای شرایط بحران و تمرین دستورالعمل‌ها.
- ۱۴- تهیه و تنظیم پیش نویس موافقتنامه‌ها در بخش‌های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE و پیگیری تأیید از دبیرخانه ستاد.
- ۱۵- هماهنگی با دبیرخانه ستاد جهت انجام کلیه تعاملات برون سازمانی با ارگان‌های بالادستی.

۷- اسناد بالادستی مرتبط

- ۱- سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران
- ۲- قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مصوب ۱۳۹۵ مجلس شورای اسلامی
- ۳- قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۵ مجلس شورای اسلامی
- ۴- آیین‌نامه سازمان بنادر و دریانوردی مصوب ۱۳۴۸ کمیسیون‌های مجلس
- ۵- سیاست‌های کلی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری در پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیرمترقبه مصوب ۱۳۸۴/۰۲/۱۳
- ۶- سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در بخش پدافند غیرعامل (۱۳۸۹/۱۱/۲۹).
- ۷- دستورالعمل کارگروه تخصصی حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان وزارت راه و شهرسازی - مدیریت بحران در حمل و نقل دریایی
- ۸- کنوانسیون و پروتکل‌های سازمان بین‌المللی دریانوردی که جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق شده است و بر موضوع ایمنی، محیط زیست تأکید شده اند و اهم آنها عبارتند از:
 - ۱-۸- کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی‌ها (MARPOL)
 - ۲-۸- کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی (OPRC)
 - ۳-۸- کنوانسیون بین‌المللی ایمنی جان اشخاص در دریا (SOLAS)

۸- بازنگری

- ۱- از تاریخ تصویب این دستورالعمل سایر اسناد اداری، شرح وظایف و دستورالعمل‌های ابلاغ‌شده در امور مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE در صورت مغایرت با این دستورالعمل ملغی اعلام شده و قابلیت اجرایی ندارند.

۲- این دستورالعمل در شرایط ذیل قابل بازنگری می باشد:
(۱) به منظور ارتقاء کارایی، (۲) لزوم هماهنگی با ضوابط و مقررات و (۳) تصویب ستاد.
۳- این دستورالعمل مشتمل بر هشت بند و دوازده تبصره و یک پیوست شامل دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر، تهیه و در جلسه شماره هیات عامل در تاریخ تصویب شد. و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

پیوست

روش اجرایی دستورالعمل مدیریت بحران،

پدافند غیرعامل و HSE

۱- هدف:

هدف از تدوین این دستورالعمل، اجرای ماموریت‌های محوله در چارچوب سیاست‌های کلان مدیریت بحران، پدافند غیر عامل و HSE بنادر، ایجاد هماهنگی با استفاده بهینه از کلیه ظرفیت‌های موجود بندر، استمرار فعالیت‌های زیربنایی، تأمین نیازهای حیاتی در شرایط بحرانی و تداوم خدمات‌رسانی به بخش‌های درگیر از اهداف این دستورالعمل را تشکیل می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد:

دامنه کاربرد این دستورالعمل اجرایی شامل کلیه حوزه‌های دریایی و بندری زیر مجموعه بنادر بازرگانی می‌شود.

۳- مسئولیت:

اطلاع‌رسانی شرایط بحران به عهده کلیه کارکنان براساس رویه‌های ابلاغی کمیته مدیریت بحران، پدافند غیر عامل و HSE و مسئولیت اجرایی عملیاتی این دستورالعمل طبق طرح‌های تدوین شده ستاد و کمیته مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE تعیین می‌باشد.

۴- تعاریف:

۴-۱- سطوح بحران: منظور از تعیین سطوح؛ اطلاع از میزان خسارات وارده و به کارگیری نیروها و تجهیزات در حد همان سطح می‌باشد.

۴-۱-۱- سطح یک بحران: در این سطح تبعات به نحوی است که مناطق خارج از محدوده بندر را نیز شامل می‌شود و نیاز به ارتباط با ارگان‌ها و اثرات حادثه در سطح استان و یا کشور نیز گسترده می‌شود. بسته به نوع بحران فرماندار شهرستان، استاندار و یا مقامات بالاتر عهده دار فرماندهی می‌باشند.

۴-۱-۲- سطح دو بحران: در این سطح تبعات وقوع بحران به شدت گسترش می‌یابد و موجودیت بندر را تهدید می‌نماید. در این صورت می‌بایست به مدیر کل بندر اطلاع‌رسانی شود و وی شخصاً مدیریت عملیات مقابله با سانحه را بر عهده داشته باشد. ستاد مدیریت بحران در بندر تشکیل و از معاونت‌ها بندری و روسای ادارات متناسب به نوع بحران توسط دبیر خانه دعوت به عمل می‌آید.

۴-۱-۳- سطح سه بحران: در این سطح بحران در بخشی از بندر اتفاق می‌افتد (بخش دریایی یا بندری) که در اینصورت معاونت مربوطه فرماندهی مدیریت بحران را بر عهده گرفته و سایر بخش‌ها با او همکاری خواهند داشت.

۴-۲- مرکز هماهنگی جستجو و نجات دریایی (MRCC): این مرکز در هنگام انجام عملیات جستجو و نجات دریایی با بهره‌گیری از توان کارشناسان مربوطه و توان تجهیزاتی خود و ارگان‌های همکار اقدام به رسیدگی به سوانح و نجات جان انسانها در دریا می‌نماید.

۴-۳- خدمات جستجو و نجات دریایی: عبارتند از کنترل و نظارت بر سوانح، برقراری ارتباط، انجام هماهنگی‌های لازم، توصیه‌ها و کمک‌های اولیه پزشکی یا نقل و انتقال افراد سانحه‌دیده با بهره‌گیری از امکانات و تجهیزات خصوصی و

دولتی و انجام نظارت بر سوانح، ارتباطات، هماهنگی در انجام ماموریت‌های جستجو و نجات دریایی و همکاری با مراکز هماهنگی جستجو و نجات دریایی در بنادر استان به منظور کمک‌رسانی به انسان‌های مضطر در دریا.

۴-۴- اضطرار دریایی: هر حادثه یا سانحه که بر هر دلیل در آب‌های قابل دریانوردی استان‌های بنادر رخ می‌دهد و منجر به تهدید جان انسان‌ها در دریا شود.

۴-۵- نجات: عملی که به منظور نجات جان انسان مضطر صورت می‌گیرد که شامل ارائه کمک‌های اولیه پزشکی یا سایر موارد مورد نیاز و انتقال اشخاص توسط شناورهای جستجو و نجات دریایی از محل حادثه به مکان امن می‌باشد.

۴-۶- مکان امن: مکانی است جهت اسکان موقت افراد نجات یافته حوادث دریایی پیش‌بینی شده در طرح مکان امن.

۴-۷- حادثه: رویدادی که منجر به جراحت، بیماری، مرگ و همچنین آلودگی محیط زیست و اختلال در روند عملیات جاری بندر گردد حادثه تلقی می‌گردد.

۴-۸- خدمات کنترل ترافیک دریایی (VTS): خدمات مانیتورینگ که توسط مسئولین بندر یا ساحل ایجاد می‌گردد. این خدمات با به کارگیری دستگاه‌های رادار، دوربین‌های مدار بسته تلویزیونی (CCTV) دستگاه‌های مخابراتی (VHF) و خدمات شناسایی کشتی‌ها (AIS) توسط سازمان‌های دریایی و یا ادارات امور بندری در مناطق دریایی حرکت کشتی‌ها را در یک منطقه محدود جغرافیایی مشاهده و امنیت بیشتر دریانوردان و شناورها را تامین می‌نمایند.

۵- حوادث محتمل به ایجاد بحران در بنادر:

- ۱) آتش سوزی شناور
- ۲) سونامی
- ۳) آتش سوزی در بخش بندر
- ۴) آلودگی نفتی آب‌های حوزه دریایی در بندر
- ۵) تصاف شدید شناورها
- ۶) زلزله و تخریب اماکن بندر
- ۷) غرق شدن شناورها
- ۸) به گل نشستن شناورها به نحوی که تردد در آبراه‌ها را مختل کند
- ۹) قطعی برق به مدت طولانی
- ۱۰) قطع راه‌های ارتباطی و خروج قطار از ریل در محدوده بندر
- ۱۱) مسمومیت گسترده و بیماری پرسنل
- ۱۲) طوفان، سیل و آبگرفتگی
- ۱۳) حملات سایبری
- ۱۴) ریزگردها و کاهش دید
- ۱۵) حملات میکروبی و شیمیایی
- ۱۶) سقوط بالگرد و هواپیما در محدوده بندر

۱۷) بحران های ناشی از محیط های پیرامونی (تاسیسات پتروشیمی، پالایشگاه های همجوار و ...) که بر بندر اثر گذار باشد.

۶- وظایف دست‌اندرکاران ذیربط در بنادر:

۶-۱- وظایف معاون دریایی:

- ۱) نظارت و هدایت عملیات جستجو و نجات دریایی
- ۲) فرماندهی عملیات در بخش دریایی، آتش سوزی شناور، به گل نشستن شناور و سونامی

۶-۱-۱- وظایف اداره امور دریایی:

- ۱) دریافت موقعیت کامل شناور و جزئیات لازم در خصوص حادثه
- ۲) اعلام موضوع به معاونت دریایی با توجه به سطح حادثه
- ۳) اعزام یدکشها و شناورهای آتشخوار مجهز به محل حادثه
- ۴) اعلام موضوع به آتش نشانی جهت اعزام آکپهای آتش نشانی در صورت نیاز
- ۵) اعزام شناورهای تندرو جهت انتقال نیروهای امداد به شناور حادثه دیده در دریا
- ۶) اعزام راهنما (تیم راهنمایی) به محل حادثه در صورت نیاز
- ۷) اعزام قایق تندرو راهنما جهت انتقال راهنما و سایر نیروها
- ۸) اعزام بارج در صورت لزوم
- ۹) آماده باش به سایر شناورهای بندر جهت شرکت در هرگونه عملیات اضطراری در صورت لزوم
- ۱۰) اطلاع رسانی به سایر شناورهای مجاور با محل حادثه، جهت آماده بودن برای جداسازی/جابجایی در صورت لزوم
- ۱۱) اطلاع رسانی به راهنمایان یا فرماندهان شناورهای ورودی/خروجی جهت انجام عملیات لازم
- ۱۲) آماده باش به سایر راهنمایان در صورت لزوم
- ۱۳) هماهنگی جهت اعزام شناورهای جرثقیل دار به محل حادثه در صورت لزوم

۶-۱-۲- وظایف مرکز دوربین ها حراست:

- ۱) پایش کامل محل حادثه
- ۲) اعلام موضوع به مسئول ISPS در صورت وقوع حادثه در شناورها
- ۳) با توجه به سطح حادثه اعلام موضوع به رئیس حراست بندر
- ۴) در صورت نیاز اعزام نیرو به محل حادثه و اقدام مطابق شرح وظایف

۶-۱-۳- وظایف اداره حفاظت و ایمنی دریانوردی:

- ۱) آمادگی اعزام شناورهای ناجی و آکیپ پزشکی به محل حادثه
- ۲) آمادگی اعزام تیم مقابله با آلودگی نفتی به دریا جهت پاکسازی در صورت نیاز
- ۳) آمادگی اعزام شناورهای تندرو جهت اعزام نیروهای پشتیبان آتش نشانی و نفرات و همچنین تدارکات مورد نیاز
- ۴) اعزام غواص به محل حادثه در صورت نیاز.
- ۵) بررسی جهت یافتن منبع آلودگی

- ۶) بررسی سریع احتمال وقوع آتش سوزی و گزارش به مرکز مدیریت بحران
- ۷) انجام اقدامات لازم جهت متوقف نمودن نشت مواد نفتی
- ۸) بررسی لزوم جداسازی سایر شناورها از اطراف شناور درگیر سانحه منبع آلاینده
- ۹) بررسی و مشخص نمودن جهت و جریان آب
- ۱۰) گزارش دهی به مرکز مدیریت بحران در فواصل زمانی مناسب.
- ۱۱) در صورت لزوم درخواست کمک از نیروی دریایی و هوایی با موافقت مدیر بحران بندر
- ۱۲) تهیه گزارش حادثه و سوانح دریایی.

۶-۱-۴- وظایف مرکز جستجو و نجات دریایی (MRCC):

- ۱) ثبت زمان دقیق دریافت خبر، منبع آن، اطلاع دهنده، موقعیت دقیق و نوع حادثه
- ۲) اطلاع موضوع به اتاق خبر آتش نشانی، اکیپ مقابله با آلودگی، بهداری، یگان حفاظتی و مرکز دوربین ها (حراست بندر)
- ۳) مکانیابی با VTS جهت تعیین دقیق موقعیت و نظارت بر شرایط ایجاد شده
- ۴) چنانچه شناور حادثه دیده و یا آلودگی در کنار اسکله نباشد اطلاع رسانی به کنترل بندر جهت اعلام حالت آماده باش به یدک کشها و شناورهای تندرو
- ۵) چنانچه نیاز به نجات جان نفرات در حال غرق باشد اعزام شناورهای ناجی به محل حادثه
- ۶) تعیین سطح حادثه در هماهنگی با فرمانده عملیات آتش نشانی، مسئول اکیپ مقابله با آلودگی و فرمانده شناور حادثه دیده
- ۷) چنانچه نیاز به شناورهای آتش خوار و یدکش و راهنما باشد بلافاصله به امور دریایی اطلاع دهد.
- ۸) چنانچه نیاز به اکیپ و تجهیزات مقابله با آلودگی باشد بلافاصله به اداره حفاظت و ایمنی اطلاع دهد.

۶-۱-۵- اداره تعمیر و نگهداری تجهیزات مخابرات و الکترونیک

- ۱) کنترل برنامه و فرایند تعمیر و نگهداری تجهیزات و شبکه مخابرات و الکترونیک
- ۲) اداره و کنترل امکانات زیر ساختی ICT، تجهیزات کمک ناوبری و برق صنعتی و دریایی در زمان بحران
- ۳) اداره و کنترل سامانه (سیستم) های حفاظتی-امنیتی (دوربینهای مدار بسته)

۶-۲- وظایف معاون بندری و اقتصادی/معاون دریایی و بندری:

- ۱) فرماندهی شرایط بحران در محدوده بندر (شامل اسکله ها، تاسیسات، انبارها و تجهیزات)
- ۲) مدیریت کنترل ایمنی عملیات تخلیه و بارگیری کشتیها
- ۳) مدیریت تامین و جابجایی تجهیزات
- ۴) رایزنی با معاونت اداری و مالی به منظور برگزاری دوره های آموزشی ایمنی جهت کارکنان حوزه معاونت بندری و اقتصادی
- ۵) برنامه ریزی و راهبری و مدیریت ایمنی حمل و نقل ریلی در شرایط بحران
- ۶) ایجاد هماهنگی لازم بین بخش های حمل و نقل دریایی، ریلی، جاده ای و گمرک و سایر ارگانهای ذیربط در شرایط بحران

۶-۲-۱- وظایف اداره امور بندری:

- ۱) ارزیابی اطلاعات کامل در خصوص کالاهای موجود در محوطه بندر
- ۲) تامین تجهیزات کمکی مورد نیاز نظیر لیفتراک، جرثقیل و...
- ۳) جابجایی تجهیزات استراتژیک از نزدیکی محل حادثه در صورت نیاز
- ۴) جانمایی کالاهای خطرناک در محوطه بندر و تهیه نقشه های کالاهای پر خطر

۶-۲-۲- وظایف اداره امور کانتینر:

- ۱) ارزیابی اطلاعات کامل در خصوص کالاهای در حال اشتعال و مجاور آتش
- ۲) تامین تجهیزات کمکی مورد نیاز نظیر ریچ، کشنده و...
- ۳) جابجایی تجهیزات استراتژیک از نزدیکی صحنه در صورت نیاز
- ۴) مشخص کردن کانتینرهای دارای کالاهای پر خطر

۶-۲-۳- وظایف امور لجستیک و حمل و نقل چند وجهی

- ۱) ارزیابی اطلاعات کامل در خصوص کالاهای در حال اشتعال و مجاور آتش موجود در واگن ها
- ۲) جابجایی لوکوموتیو و واگن ها از نزدیکی صحنه در صورت نیاز
- ۳) جابجایی تجهیزات استراتژیک از نزدیکی صحنه در صورت نیاز
- ۴) اعلام به راه آهن در صورت خروج قطار از ریل

۶-۲-۴- وظایف آتش نشانی:

- ۱) اپراتور اتاق خبر آتش نشانی باید اطلاعات مورد نیاز را یادداشت و آژیر اعلام آتش را به صدا درآورد
- ۲) اعزام اکیپ آتش نشانی به محل حادثه در شناورهای کنار اسکله، اسکله خدمات جهت انتقال آنها به شناور حادثه دیده در دریا، نجات افراد مانده در زیر آوار، به محل انتشار و یا نشست گازهای سمی آلوده کننده هوا و محیط و نجات افراد گیر کرده در جریان آب و مکان های آبگرفته
- ۳) اعزام نیرو و موتور پمپ جهت رفع آبگرفتگی
- ۴) تعیین و اعلام سطح حادثه آتش سوزی توسط فرمانده صحنه عملیات آتش نشانی
- ۵) اطلاع رسانی بر اساس سطح حادثه آتش سوزی توسط اپراتور اتاق خبر به مرکز مخابرات و سایر قسمت های داخلی
- ۶) آماده باش کامل ایستگاه های آتش نشانی در بندر جهت پشتیبانی در صورت نیاز
- ۷) اعلام آماده باش به تلمبه خانه آب آتش نشانی برای آتش سوزی ها در بندر و شناورهای کنار اسکله
- ۸) آمادگی برای کمک به شناورهای در حال غرق در صورت نیاز
- ۹) دور کردن افراد و مسموم شده ها از محیط آلوده و تحویل به آمبولانس
- ۱۰) چنانچه نیاز به نجات جان نفرات در حوادث باشد اکیپ امداد و نجات آتش نشانی را اعزام نماید
- ۱۱) چنانچه نیاز به قطع برق و یا خدماتی در خصوص سیستم برق بندر باشد با کشیک برق بندر هماهنگی نماید
- ۱۲) در صورت نیاز به خدمات فنی با اداره تعمیر و نگهداری تجهیزات خشکی هماهنگی انجام گردد

۱۳) در صورت نیاز به داشتن اطلاعاتی بیشتر در خصوص کالاهای در حال اشتعال و سایر کالاهای مجاور حادثه آتش سوزی اطلاع موضوع به اداره امور کانتینر و اداره امور بندری

۱۴) اطلاع رسانی موضوع به ادارات امور کانتینر و امور بندری در صورت نیاز به استفاده از تجهیزات بخش خصوصی نظیر: جرتقیل، ریج، لیفتراک، لودر، کمپرسی خاک

تبصره: بعد از وقت اداری و ایام تعطیل موضوع حوادث بایستی به اطلاع ارشد کشیک بندر رسانیده و هرگونه تقاضایی از شرکت های مشغول به فعالیت در بندر از طریق ایشان یا ادارات امور بندری و امور کانتینر انجام گردد و

۱۵) تقاضای کمک از آتش نشانی های سازمانها و ارگانها مجاور و شهر در صورت نیاز با موافقت مدیر بحران.

۶-۳- وظایف معاون مهندسی و توسعه امور زیر بنایی

- ۱) فرماندهی شرایط بحران در محدوده سواحل (شامل سازه‌ها و بنا های نوار ساحلی و ...)
- ۲) ایجاد هماهنگی لازم بین ادارات کل معاونت در شرایط بحران
- ۳) برنامه ریزی و راهبری و مدیریت ایمنی سازه ها و بنا ها در شرایط بحران

۶-۳-۱- وظایف اداره برق و تاسیسات:

- ۱) آماده بکاری شبکه آب آتش نشانی هیدرانتها و شیرهای برداشت آب آتش نشانی در کنار اسکله ها
- ۲) قطع و وصل برق و راه اندازی برق اضطراری در صورت نیاز.
- ۳) بررسی و پیگیری علت قطعی و محدوده و مدت زمان بی برقی
- ۴) راه اندازی ژنراتورهای نیروگاه اضطراری و ژنراتور امور دریایی
- ۵) تغذیه اماکن استراتژیک نظیر ساختمان اداری، یگان حفاظتی، بهداری، آتش نشانی، ایستگاه های رادیویی و مخابراتی و مرکز دوربین ها، ساختمان خدمات، درب خروج و گنتری کرین ها توسط نیروگاه اضطراری
- ۶) هماهنگی با دیسپاچینگ برق منطقه ای جهت انجام هرگونه مانور (در صورت قطعی برق سراسری)
- ۷) آماده باش اکیپ های برق فشار قوی و راهبری و مدیریت آنان جهت رفع اشکال هر چه سریعتر (در صورت قطعی داخلی)
- ۸) ثبت کلیه حوادث و رویدادها و ارائه گزارش و
- ۹) اطلاعات رسانی وقایع به مدیریت بحران.

۶-۳-۲- وظایف اداره تعمیر و نگهداری ساختمان:

- ۱) حضور رئیس یا جانشین اداره تعمیر و نگهداری ساختمان در محل سانحه
- ۲) در صورت نیاز اطلاع به مراکز امدادی بندر: آتش نشانی، درمانگاه و یگان حفاظتی
- ۳) تعیین سطح بحران و اطلاع رسانی به اعضای ستاد مدیریت بحران
- ۴) هماهنگی جهت تهیه و اعزام جرتقیل
- ۵) هماهنگی جهت تهیه و اعزام لودر به محل سانحه
- ۶) هماهنگی جهت تهیه و اعزام کمپرسی به محل سانحه
- ۷) هماهنگی جهت تهیه و اعزام بیل مکانیکی به محل سانحه

۸) در صورت فرو ریختن هر یک از پل های موجود در بندر، آوار برداری محل سانحه و تسطیح محل در اسرع وقت
۹) در صورت آسیب به مخازن فراورده های نفتی و هرگونه آلودگی خاک اعزام کمپرسی های خاک و شن برای مهار
جریان

۱۰) هماهنگی جهت تهیه و اعزام تانکرهای کف کش
۱۱) مشخص نمودن امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت ایجاد راه فرعی.

۳-۳-۶- وظایف اداره تعمیر و نگهداری تجهیزات دریایی:

۱) آمادگی کامل جهت سرویس رسانی به تجهیزات دریایی مورد استفاده در عملیات.
۲) تامین تجهیزات دریایی کمکی مورد نیاز.

۳-۳-۶-۴- وظایف اداره تعمیر و نگهداری تجهیزات خشکی:

۱) آمادگی کامل جهت سرویس رسانی به ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده در عملیات.
۲) تامین تجهیزات کمکی مورد نیاز .

۶-۴-۴- وظایف معاون برنامه ریزی و توسعه منابع

۱) نظارت بر تامین بودجه در شرایط بحران
۲) نظارت بر بررسی اسناد و صورت های مالی در شرایط بحران
۳) نظارت بر گزارشات وضعیت مالی به کمیته

۶-۴-۱- وظایف اداره امور عمومی و خدمات بندر:

۱) رسانیدن آذوقه (آب و غذا و ...) به پرسنل درگیر در عملیات در صورت به درازا کشیده شدن مدت زمان عملیات بیش
از یک وعده
۲) هماهنگی جهت پاکسازی و عادی سازی محل حادثه

۶-۴-۲- اداره امور مالی:

۱) تهیه و ارائه گزارش هزینه های روزانه وضعیت مالی حادثه، در رابطه با هزینه های پرسنل، تجهیزات و مخارج
متفرقه

۲) تنظیم و ارائه گزارشات وضعیت مالی به کمیته و اعلام هزینه کردها
۳) تامین تنخواه و نقدینگی با هدف پرداخت های مالی لازم در شرایط بحران

۶-۵-۵- وظایف حوزه مدیر عامل

۶-۵-۱- وظایف روابط عمومی:

۱) تهیه گزارشات تصویری (فیلم و عکس) و خبر از حادثه
۲) هماهنگی با مدیر بحران جهت مصاحبه با خبرگزاری ها و رسانه ها

۳) صدور مجوز ورود به خبرنگاران جهت اعزام مستند ساز به محل سانحه با هماهنگی روابط عمومی بندر و مدیر بحران

۶-۵-۲- وظایف اداره یگان حفاظتی:

- ۱) اعزام نیروهای یگان حفاظتی به محل حادثه در بندر
- ۲) زمانی که شناور در کنار اسکله می باشد محاصره محل حادثه با استفاده از کله قندی ها و یا نوار خطر و جلوگیری از ورود کلیه افراد و وسایل نقلیه متفرقه به جز نیروهای امدادی، مسئولین و یا نماینده شرکت کشتیرانی
- ۳) در صورت آسیب رسیدن به جاده و گارد ریلها و تابلو ها ... اعلام موضوع به رئیس اداره تعمیرات و نگهداری ساختمان و رئیس اداره برق و تاسیسات و یا جانشینان ایشان
- ۴) مراقبت از اموال افراد بی هوش یا فوت کرده
- ۵) اطلاع رسانی به فرمانده یگان حفاظتی با توجه به سطح حادثه.
- ۶) محاصره محل حادثه با استفاده از کله قندی ها و یا نوار خطر و جلوگیری از ورود کلیه افراد و وسایل نقلیه متفرقه به جز نیروهای امدادی و مسئولین
- ۷) کنترل ترافیک مسیرهای منتهی به محل حادثه و در نظر گرفتن مسیری دیگر برای روان کردن ترافیک و یا هماهنگی برای باز کردن مسیری فرعی
- ۸) هدایت خودروها در مسیر فرعی ایجاد شده
- ۹) جلوگیری از هر گونه فیلم و عکس برداری از صحنه حادثه توسط افراد غیر مسئول و متفرقه
- ۱۰) اعزام قایق یگان حفاظتی به محل حادثه در صورت لزوم
- ۱۱) در صورت قطع برق، بدلیل خاموشی چراغهای معابر و اماکن در شب لازم است برای حراست بهتر نیروی مضاعف بکار گرفته شود
- ۱۲) در صورت نیاز در خواست کمک از بیرون سازمان با موافقت مدیر بحران
- ۱۳) ثبت نام ارگانها یا سازمان های یاری دهنده، ثبت شماره خودروهای امدادی و تعداد نفرات همراه و راهنمایی آنها به محل حادثه
- ۱۴) جمع آوری مدارک و شواهد مورد نیاز مقامات قضایی.

۶-۵-۳- وظایف اداره فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا):

- ۱) شناسایی، طبقه بندی، اولویت بندی مراکز و سامانه های مهم بندر در حوزه فناوری های الکترونیکی و ارتباطات و اطلاعات
- ۲) حفظ و تداوم خدمات ضروری حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات بندر در شرایط بحران
- ۳) ساماندهی عملیات آمادگی و مقابله با تهدیدات سایبری و IT
- ۴) تدوین دوره های آموزش عمومی و تخصصی ویژه اعضای ستاد مدیریت بحران جهت استفاده از نرم افزارها، سخت افزارهای آموزشی مرتبط
- ۵) راه اندازی مراکز امن داده و نگهداری اطلاعات مهم بندر در آن مراکز بصورت دیجیتالی

۶-۵-۴- وظایف اداره حراست:

- ۱) برنامه ریزی و نظارت حفاظت فیزیکی محیط بندر در شرایط بحران
- ۲) برنامه ریزی و نظارت حفاظت اسناد طبقه بندی شده در شرایط بحران
- ۳) برنامه ریزی و نظارت حفاظت کارکنان در شرایط بحران
- ۴) در صورت نیاز اعزام نیرو به محل حادثه و اقدام مطابق شرح وظایف

۶-۵-۵- وظایف بهداری:

- ۱) اعزام آمبولانس و تیم پزشکی به محل حادثه در کنار اسکله و تحویل مجروحین از شناورها و شناورهای ناجی.
- ۲) آماده بکار نمودن کلیه تجهیزات درمانگاه در صورت نیاز
- ۳) اعزام مصدومین و بیماران حاد به بیمارستانهای سطح شهر
- ۴) آماده باش برای کمک های اورژانسی برای حوادثی که در اثر قطعی برق ممکن است آمارشان بیشتر شود. مثلا تصادفات در شب و یا گرما زدگی در ماه های گرم
- ۵) اطلاع رسانی به رئیس اداره رفاه بیمه و بهداشت عمومی با توجه به سطح حادثه
- ۶) پیگیری موارد ارجاع به متخصص برای افراد بیمار تا رفع کامل مشکل
- ۷) نظارت و کنترل بیشتر بر انجام و صحت معاینات ادواری پزشکی پرسنل
- ۸) گزارش موارد بیماری و مسمومیت طبق دستورالعمل فوق به رئیس اداره و مقامات بالا
- ۹) در صورت لزوم هماهنگی با مراکز درمانی سازمان ها و ارگان های مجاور و شهر با توجه به سطح حادثه با موافقت مدیر بحران.

۶-۵-۶- رئیس ادارات بندر و دریانوردی بنادر تابعه استان:

- ۱) رایزنی به منظور بهبود وضعیت آموزشی و رفاهی کارکنان بخش تجسس و نجات دریایی
- ۲) نظارت بر مرکز فرعی نجات دریایی مستقر در بندر (در صورت وجود)
- ۳) رایزنی با مقامات محلی به منظور همکاری و مشارکت ارگان های محلی در انجام عملیات های جستجو و نجات دریایی
- ۴) رایزنی با مقامات محلی بمنظور فراهم آوردن شرایط ایمن در محل اسکان پرسنل مرکز فرعی نجات دریایی و نیز محل پهلو گیری شناور ناجی.

۶-۵-۷- وظایف شرکت های ذی صلاح و زیر مجموعه:

- ۱) اجرای دستورالعمل های ابلاغی ستاد اجرایی مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE بنادر
- ۲) تهیه گزارش دوره ای از اقدامات انجام شده در حوزه های مدیریت بحران، پدافند غیرعامل و HSE

